

Handlingsplan for Vest-Agder-museet 2015

Vest-Agder-museet er Sørlandets største museum, og skal gjennom bevaring, forskning, formidling og fornying gi publikum gode opplevelser og ny innsikt om livet i Vest-Agder.

Nedenstående handlingsplan for 2015 bygger på forarbeidet til strategisk plan 2015 – 2019, fagplanene for de ulike områdene, samt innsendt søknad til Kulturdepartementet, med derværende prioriteringer. Handlingsplanen vil i sin tur danne grunnlaget for avdelingenes årsplaner.

Et sentralt punkt i museets arbeid er å styrke aktiviteten ute i avdelingene og på de ulike besøksmålene. Samtidig har museet en sentral oppgave knyttet til å bevare den samlede mengden antikvariske bygg, gjenstander, foto osv. Museets samlinger er grunnmuren og grunnkapitalen i museets virksomhet.

Budsjettet gjenspeiler en svært stram økonomi og store utfordringer fremover. De begrensende rammene gir utfordringer både knyttet til vedlikehold/sikring av samlingene og det å kunne gi publikum et godt og variert tilbud. Vest-Agder-museet er en svært arbeidsintensiv organisasjon. Teknisk industrielle kulturminner som Sjølingstad Uldvarefabrik og Setesdalsbanen krever en relativt stor bemanning for å kunne opprettholdes. En fordeling mellom personalkost og drift på 73/27 % er likevel ikke fremtidsrettet og museet bør arbeide mot en 60/40 % fordeling. Dette ville gitt museet et større handlingsrom knyttet til fornying og utvikling. En reduksjon i bemanning vil imidlertid i sin tur innebære redusert aktivitet.

2015 er 70 års markeringen for 2. verdenskrig. Riksantikvaren har definert krige kulturminner som sitt satsingsområde i 2015 og 2016. Vest-Agder-museet ønsker å følge opp dette gjennom «Festung Lista» prosjektet på Lista og arbeidet med militæranleggene på Odderøya.

Forvaltning

Styret i Vest-Agder-museet vedtok i 2013 å gi ekstra prioritet til samlingsforvaltning, gjennom fokus på gjenstandsregistrering og antikvariske bygningsvedlikehold. Kulturdepartementet og Vest-Agder fylkeskommune fulgte opp med ekstra bevilgninger. Styret ga i forbindelse med budsjettet for 2014 sin tilslutning til at disse to feltene også ble gitt prioritet i 2015 og 2016. Dette er lagt til grunn i budsjettet for 2015. Satsningen finnes igjen i bl.a. to prosjektstillinger, en på registrering og en på bygningsvern. I forhold til bygningsvern, mener museet at en slik løsning er bedre enn å leie inn eksterne bedrifter for hvert enkelt prosjekt. Vest-Agder-museet forvalter totalt 96 antikvariske bygg, hvilke av disse som prioriteres bygger på en gjennomgang foretatt av museet i 2014 og vil bli endelig fastlagt når budsjettet er vedtatt.

Vest-Agder-museet har en utfordrende magasinsituasjon. Dagens leieavtaler løper ut 2020, og museet må innen den tid avklare muligheter videre. I 2015 utredes videre behov, samt ulike løsninger og kostnader knyttet til disse.

Forskning

Å avsette tid til forskning innenfor en normal arbeidssituasjon er krevende. Museet har innvilget permisjon for ansatte til å gjennomføre bl.a. doktorgradsarbeider, samt skrivefri knyttet til konkrete prosjekter. Dette vil bli videreført i 2015. Styrking av ansattes kompetanse gjennom kurs, seminarer og videreutdanning videreføres også som fokusområde.

Som ledd i arbeidet med å samkjøre funksjoner i Vest-Agder-museet og Vest-Agder fylkeskommune, overtar VAM ansvaret for fylkeskommunens publikasjonsserie. Museet har som mål å kunne administrere tre publikasjoner; årboka, en fagfelleverdert vitenskapelig serie og en populærvitenskapelig serie.

Formidling

VAM vil arbeide videre med tilrettelegging og formidling for ulike målgrupper ved alle avdelinger i 2015. En hovedmålgruppe er skolebarn gjennom Den kulturelle skolesekken. Videre er barnefamilier en viktig felles målgruppe i sommersesongen og ferier. Vest-Agder-museet tilstreber aktivitetsbaserte opplegg for sine gjester. En videreutvikling av aktivitetene med blant annet oppgradering av "1814-leker" ved flere avdelinger er nødvendig. Oppbygging og utvikling av aktivitetshuset i museumshavna og området rundt vil kreve særskilt stor innsats i 2015 og 2016.

Også på formidlingsfeltet vil det være fokus på 2. verdenskrig i 2015 ved flere avdelinger. Militærhistorie, inkludert 1940-45, er en sentral del av et større prosjekt, "Oddeøya som helhetlig utstillingsrom", som kommer til å bli en av de store satsningene innen formidling ved museet fra 2015.

Formidling gjennom bruk av film vil være et metodisk satsningsområde for museets formidlere i 2015 med opplæring i enkel, praktisk produksjon, bruk av film i formidlingsopplegg og digital spredning. Digital formidling og kommunikasjon er fortsatt et viktig arbeidsområde for museet. I 2015 vil vi arbeide mer aktivt med CRM for effektiv publikumsutvikling.

VAM innleder sommersesongen med et gratis arrangement, «Den store museumsdagen», hvor alle avdelinger deltar. Arrangementet går på rundgang i fylket. Kristiansand er vertskap for Tall Ships Race i 2015. Museet vil være en viktig aktør her, sammen med de andre kulturinstitusjonene i byen.

Arbeidet med lokalhistoriske utstillinger starter i 2015. Først ute er Flekkefjord.

Formidlingsarbeidet vil ellers i tråd med øvrige satsninger i museet være rettet mot synliggjøring og formidling av museets samlinger – gjenstander, originalbygninger og foto.

Fornyning

Museet har i 2014 gjennomført et arbeid med posisjonering. Dette som grunnlag for et videre arbeid med økt fokus på kommersialisering og egeninntjening. Arbeidet videreføres i 2015 med utarbeidelse av markedsplaner for alle avdelinger og Vest-Agder-museet samlet.

VAM er en relativt ny organisasjon. Dette sammen med omorganiseringen i 2013 gjør at det fremdeles er behov for en bevisst organisasjonsbygging. Alle ansatte skal føle de er en del av en samlet organisasjon og museet skal legge vekt på å bygge en positiv «vinnerkultur» internt. For å lykkes med dette skal museet gjennomføre tre fellessamlinger pr. år og ledelsen skal være synlig tilstede i avdelingene. I tillegg skal museet i 2015 gjennomføre en felles studietur for alle ansatte.

Vest-Agder-museet startet i 2014 opp arbeidet med realiseringen av et aktivitetsbygg knyttet til museumshavna i Nodeviga på Odderøya. Bygget skal åpnes i 2015 og arbeidet med å gi bygget og området rundt et faglig godt fundert innhold gis prioritet.

I følge med vedtaket knyttet til «Prinsipper for museumsutviklingen i Kristiansand» må museets planer for museumsutviklingen i Kristiansandsregionen tenkes på nytt. En plan lages i 2014/2015 og følges opp med tiltak for å revitalisere friluftsmuseet på Kongsgård fra og med 2015.

Investeringsbehov

Som ledd i arbeidet med strategisk plan 2015 – 2019 skal styret i museet prioritere ulike tiltak som krever større investeringer. Redegjørelsen nedfor innebærer derfor på dette tidspunktet ikke noen prioritering. Investeringer må som hovedregel dekkes gjennom ekstra tilskudd eller eksterne bidrag:

- Generelt å ta etterslep på bygningsvedlikehold ved flere av museets avdelinger.
- Istandsetting av rullende materiell og infrastruktur ved Setesdalsbanen.
- Publikumsinntak ved Kristiansand kanonmuseum og Kristiansand museum.
- Konsolidering med Norsk krigsseilmuseum og investeringer knyttet til dette.
- I og med at det er fattet vedtak om at de antikvariske byggene på Kongsgård skal bli værende, må fasilitetene knyttet til utøvelsen av praktisk bygningsvedlikehold rustes opp.
- Istandsetting av Kanonen på Møvik fort (ansv. Forsvarsmuseet).
- Reetablering av ammunisjonsjernbanen på Møvik fort.
- Brannsikring og generell sikring av Andorsengården i Mandal (ansv. Mandal kommune).

Kristiansand, 2. oktober 2014